

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 3.8.2022
COM(2022) 381 final

2022/0232 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1108/70 om införande av ett redovisningssystem för infrastrukturkostnader för transporter på järnväg, väg och inre vattenvägar, och av kommissionens förordning (EG) nr 851/2006 om vilka uppgifter som skall tas upp under de olika rubrikerna i blanketterna för redovisning i bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 1108/70

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

Detta förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upphävande av förordning (EEG) nr 1108/70 och förordning (EG) nr 851/2006 läggs fram inom ramen för kommissionens Refit-program¹ och åtagande om bättre lagstiftning. Syftet är att se till att lagstiftningsramen håller god kvalitet och fungerar ändamålsenligt, i linje med det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om bättre lagstiftning². För att uppnå det syftet föreslår kommissionen att dessa akter upphävs, eftersom de är föråldrade.

Kommissionen tillkännagav i sitt arbetsprogram för 2020 sin avsikt att upphäva förordning (EEG) nr 1108/70³. På grundval av artikel 91 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (f.d. artikel 71 i EG-fördraget och f.d. artikel 75 i EEG-fördraget) krävs enligt förordning (EEG) nr 1108/70 insamling av uppgifter om infrastrukturkostnader för järnväg, väg och inre vattenvägar samt insamling av statistik om användningen av motsvarande infrastruktur. Huvudsyftet med förordningen var att samla in information om kostnader för transportinfrastruktur och användning av transportinfrastruktur (*rapporter*) i medlemsstaterna för att inom ramen för den gemensamma transportpolitiken utveckla ett avgiftssystem för användningen av infrastruktur.

Eftersom medlemsstaterna hade svårigheter att rapportera de begärda uppgifterna ändrades förordning (EEG) nr 1108/70 genom rådets förordning (EEG) nr 1384/79⁴. Genom den förordningen infördes förenklingar och korrigeringar i syfte att förenkla uppgiftskraven. Ytterligare fyra ändringar av förordning (EEG) nr 1108/70⁵ gjordes efter det att nya medlemsstater anslutit sig.

Dessutom innehåller förordning (EEG) nr 2598/70⁶, ändrad genom kommissionens förordning (EEG) nr 2116/78⁷, kommissionens förordning (EG) nr 906/2004 och kommissionens förordning (EG) nr 851/2006⁸, definitioner av vissa av de uppgifter som bör tas upp under de olika rubriker i redovisningen som fastställs i förordning (EEG) nr 1108/70.

I enlighet med artikel 9.3 i förordning (EEG) nr 1108/70 bör kommissionen varje år lämna in en sammanfattande rapport till rådet med den viktigaste statistiken över kostnader för transportinfrastrukturen och dess användning. Kommissionen har hittills lämnat in 15

¹ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-less-costly-and-future-proof_sv.

² EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

³ COM(2020) 37 final - BILAGA 5.

⁴ EUT L 167, 5.7.1979, s. 1.

⁵ Rådets förordning (EEG) nr 3021/81, EGT L 302, 23.10.1981, s. 8, rådets förordning (EEG) nr 3572/90, EGT L 353, 17.12.1990, s. 12, rådets förordning (EG) nr 1791/2006, EUT L 363, 20.12.2006, s. 1, och rådets förordning (EU) nr 517/2013, EUT L 158, 10.6.2013, s. 1.

⁶ EGT L 278, 23.12.1970, s. 1.

⁷ EGT L 246, 8.9.1978, s. 7.

⁸ EUT L 158, 10.6.2006, s. 3.

rapporter. Kommissionens 15:e rapport till rådet och Europaparlamentet om kostnader för och utnyttjande av infrastruktur på järnväg, väg och inre vattenvägar, som omfattar uppgifter från 1987 till 1989, offentliggjordes 1994⁹. Trots upprepade påminnelser underlät flera medlemsstater att lämna alla uppgifter för de granskade åren eller lämnade inte in uppgifterna på den blankett som krävs enligt förordningen. Detta undergrävde publikationernas regelbundenhet och innebar att aggregerade uppgifter för EU inte kunde tas fram.

Kommissionen har inte utarbetat några nya rapporter sedan 1998, främst på grund av att den nästan inte har mottagit några uppgifter från medlemsstaterna och att de uppgifter som den mottog till största delen var ofullständiga. Sedan 2005 har endast fyra medlemsstater rapporterat uppgifter om infrastrukturinvesteringar till kommissionen på grundval av förordning (EEG) nr 1108/70.

Dessutom har de definitioner och klassificeringar som används i förordningen blivit föråldrade. De mest slående exemplen är avsnitten A.1 och A.2 i bilaga II till förordningen, som innehåller en förteckning över alla järnvägsoperatörer i Europa för vilka medlemsstaterna bör samla in respektive kostnader för infrastruktur, utan hänsyn till den process för öppnande av järnvägssektorns marknad som införts genom de olika järnvägspaketen och förändringarna i styrningen, särskilt den åtskillnad mellan infrastrukturförvaltare och järnvägsföretag som skett för vissa av de företag som nämns i bilagan. Det är inte heller lämpligt att i en rättsakt förteckna järnvägsoperatörernas företagsnamn, eftersom de kan komma att ändras med tiden på grund av omorganisationer och därmed snabbt göra bilagan föråldrad.

Dessutom är många begrepp och klassificeringar föråldrade (t.ex. persontåg som klassificeras som "expressfjärrtåg och expresståg" och "övrigt", godståg som klassificeras som "snabbtåg" och "normaltåg", "avverkade kilometer", som vanligtvis endast kallas "kilometer") och saknar en lämplig definition. Andra är oförenliga med nuvarande klassificeringar. I förordningen efterlyses till exempel indikatorer för kategorin "Varubil med högsta tillåtna totalvikt under 3 ton", medan den nuvarande lagstiftningen – förordningarna (EG) nr 1071/2009¹⁰ och (EG) nr 1072/2009¹¹ – riktar sig till lätta nyttofordon med en högsta tillåten totalvikt på mellan 2,5 och 3,5 ton.

2. RESULTAT AV SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH INTERN BEDÖMNING

2.1. Samråd

Under 2017 genomförde kommissionen ett riktat samråd med nationella statistikbyråer om medlemsstaternas svårigheter att uppfylla kraven i förordning (EEG) nr 1108/70. Den viktigaste slutsatsen från samrådet var att uppgifter om kostnader för transportinfrastruktur i allmänhet fanns tillgängliga på ministerienivå, men inte på den detaljnivå som lagstiftningen kräver. Trafikstatistik avseende användning av transportinfrastruktur (*rapporter*) var mindre tillgänglig. Dessa uppgifter samlas i allmänhet in av nationella statistikbyråer, i enlighet med olika sektorsspecifika statistikförordningar (förordning (EU) nr 70/2012 om

⁹ KOM(94) 47.

¹⁰ EUT L 300, 14.11.2009, s. 51.

¹¹ EUT L 300, 14.11.2009, s. 72.

statistikrapportering om varustransporter på väg¹², förordning (EU) 2018/974 om statistik över godstransporter på inre vattenvägar¹³ och förordning (EU) 2018/643 om järnvägstransportstatistik¹⁴). De uppdelningar som krävs enligt förordning (EEG) nr 1108/70 är dock för det mesta inte tillgängliga.

På grundval av den information som samlats in från de 15 rapporterna och från samrådet med nationella statistikbyråer har den ansvariga kommissionsavdelningen bedömt förordning (EEG) nr 1108/70 med avseende på dess ändamålsenlighet och effektivitet, samstämmighet, relevans och EU-mervärde.

Ändamålsenlighet och effektivitet: På grund av de låga rapporteringsnivåer som krävs och de tekniska svårigheterna i fråga om att samla in uppgifter leder förordningen fortfarande till en alltför betungande uppgiftsinsamling för medlemsstaterna snarare än en effektiv och ändamålsenlig uppgiftsinsamling.

Samstämmighet: Förordning (EEG) nr 1108/70 överlappar delvis med andra, nyare, gällande regler för uppgiftsinsamling. När det gäller uppgifter om infrastrukturkostnader är den tydligaste överlappningen den med uppgiftsinsamlingen enligt TEN-T-förordningen (förordning (EU) nr 1315/2013¹⁵), som samlar in en betydande mängd teknisk och finansiell information om TEN-T:s stomnät och övergripande nät. I undersökningen om övervakningen av järnvägsmarknaden, som bygger på kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1100¹⁶, samlas det även in information om järnvägar i Europa, inbegripet om kostnader för järnvägsinfrastruktur för underhåll, modernisering, ombyggnader och ny infrastruktur. När det gäller uppgifter om infrastrukturanvändning samlar Eurostat in olika statistiska uppgifter om godstransporter på väg, järnvägstransporter och transporter på inre vattenvägar som delvis överlappar trafikindikatorerna i förordning (EEG) nr 1108/70. Internationella transportforumet (ITF/OECD) har sedan 1995 regelbundet samlat in information om transportinfrastruktur och underhåll från sina medlemmar och offentliggjort kostnadsuppgifter för vägar (även med separata uppgifter för motorvägar), järnvägar, inre vattenvägar, kusthamnar och flygplatser. Förordning (EEG) nr 1108/70 är därför inkonsekvent och oförenlig med dessa senare rättsakter som ålägger medlemsstaterna att rapportera uppgifter om investeringar i transportinfrastruktur.

Relevans: Förordning (EEG) nr 1108/70 utarbetades vid en tidpunkt då de tre landtransportsätten spelade störst roll i transportpolitiken för de nio medlemsstaterna i Europeiska ekonomiska gemenskapen. Landtransporter är fortfarande det mest relevanta transportsättet i Europa, men globaliseringen och den ökade tillgången till luftfarten och dess utökade anslutningsmöjligheter lade ytterligare fokus på infrastrukturkostnaderna för hamnar och luftfart, som inte omfattas av förordningen.

¹² EUT L 32, 3.2.2012, s. 1.

¹³ EUT L 179, 16.7.2018, s. 14.

¹⁴ EUT L 112, 2.5.2018, s. 1.

¹⁵ EUT L 348, 20.12.2013, s. 1.

¹⁶ EUT L 181, 9.7.2015, s. 1.

EU-mervärde: Det finns ett tydligt mervärde i att ha endast en uppgiftskälla för kostnader för transportinfrastruktur på europeisk nivå (vilket för närvarande saknas) jämfört med att medlemsstaterna lämnar informationen var för sig. På grund av den låga detaljnivå som krävs och de tekniska svårigheterna med att samla in uppgifterna har dock endast fyra medlemsstater rapporterat denna information. Den mottagna informationen används inte för politiska initiativ eller tekniska analyser.

Sammanfattningsvis har förordning (EEG) nr 1108/70 blivit föråldrad och de uppgifter som skulle ha samlats in enligt förordningen har antingen blivit tillgängliga från andra källor eller behövs inte längre i den form och enligt de specifikationer som krävs enligt förordningen. Förordning (EEG) nr 1108/70 bör därför upphävas. Upphävandet kommer att undanröja inkonsekvenser i EU:s rättsordning och bidra till att förenkla EU-lagstiftningen genom att en föråldrad rättsakt avskaffas.

Även kommissionens förordning (EG) nr 851/2006 om vilka uppgifter som ska tas upp under de olika rubrikerna i blanketterna för redovisning i bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 1108/70 bör upphävas.

2.2. Effekter av upphävandet

Mot bakgrund av analysen av den information som samlats in från de 15 rapporterna och de uppgifter som lämnats sedan 2015 av endast fyra medlemsstater anses effekterna av ett upphävande av förordningen vara försumbara.

De fyra medlemsstater som för närvarande rapporterar uppgifter kommer att få minskad administrativ börda.

3. FÖRSLAGETS RÄTTSLIGA ASPEKTER

Förslaget innebär att rådets förordning (EEG) nr 1108/70 och kommissionens förordning (EG) nr 851/2006 upphävs.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1108/70 om införande av ett redovisningssystem för infrastrukturkostnader för transporter på järnväg, väg och inre vattenvägar, och av kommissionens förordning (EG) nr 851/2006 om vilka uppgifter som skall tas upp under de olika rubrikerna i blanketterna för redovisning i bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 1108/70

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 91,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹⁷,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande¹⁸,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen har i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016 bekräftat sitt gemensamma åtagande att uppdatera och förenkla lagstiftningen¹⁹.
- (2) För att kunna rationalisera och minska omfattningen av unionens regelverk behöver man regelbundet analysera och identifiera föråldrad lagstiftning. Att upphäva föråldrad lagstiftning är nödvändigt för att hålla lagstiftningsramen tydlig, öppen och lätt att använda för medlemsstater och andra berörda parter.
- (3) Rådets förordning (EEG) nr 1108/70²⁰ innehåller krav på att medlemsstaterna ska rapportera infrastrukturkostnader för transporter på järnväg, väg och inre vattenvägar samt lämna rapporter om användningen av infrastrukturen.
- (4) Förordning (EEG) nr 1108/70 baseras på föråldrade bestämmelser och definitioner och är inkonsekvent och oförenlig med andra gällande, senare rättsakter som ålägger medlemsstaterna att rapportera uppgifter om investeringar i transportinfrastruktur och om användning av infrastruktur.

¹⁷ EUT C , , s. .

¹⁸ EUT C , , s. .

¹⁹ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

²⁰ Rådets förordning (EEG) nr 1108/70 av den 4 juni 1970 om införande av ett redovisningssystem för infrastrukturkostnader för transporter på järnväg, väg och inre vattenvägar, EGT L 130, 15.6.1970, s. 4.

- (5) Förordning (EEG) nr 1108/70 förknippas med alltför stora administrativa svårigheter vid insamlingen av uppgifter. Sedan 2005 har endast fyra medlemsstater lämnat de uppgifter som krävs enligt förordningen.
- (6) Förordning (EEG) nr 1108/70 bör därför upphävas för att undanröja inkonsekvenser i unionens rättsordning och detta bör bidra till en förenkling av EU-lagstiftningen genom att en föråldrad rättsakt tas bort.
- (7) Eftersom förordning (EG) nr 851/2006²¹ genomför förordning (EEG) nr 1108/70 upphör dess syfte att gälla i och med att förordning (EEG) nr 1108/70 upphävs. Även förordning (EG) nr 851/2006 bör därför upphävas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordningarna (EEG) nr 1108/70 och (EG) nr 851/2006 ska upphöra att gälla.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

²¹ Kommissionens förordning (EG) nr 851/2006 av den 9 juni 2006 om vilka uppgifter som skall tas upp under de olika rubrikerna i blanketterna för redovisning i bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 1108/70 (EUT L 158, 10.6.2006, s. 3).